

JEHUDA LÖW BEN BECALEL

(Jehuda Löw syn Becalelův)

Jednou z nejznámějších židovských postav, která je opředena pověstmi a legendami, je učený rabín Jehuda Löw ben Becalel, teolog a kabalista, znalec tajemných židovských věd, který se narodil někdy kolem roku 1520 snad v polské Poznani anebo v německém Wormsu. Podle náhrobku na pražském židovském hřbitově víme, že tady byl pochován dne 22. 8. 1609. Pravě v Praze napsal většinu svých náboženských a pedagogických spisů. Vyznal se i v matematice, astronomii a astrologii, řídil v Praze vysokou talmudskou školu, znal se s Tycho de Brahem a Johanem Keplerem, znal se i s císařem Rudolfem II., který učeného rabína snad i navštívil v jeho domku v Josefovské (dnes Široké) ulici, kde bydlil. Dodnes mohou být pro nás poučné některé jeho názory. Jako soudce vyžadoval i od ostatních soudců nestrannost a přísnost. Podle něho musel být soudce zcela nezávislý. Prosazoval vzdělání u všech dětí, nebyl uzavřeným učencem, avšak žil se svým ghettem a jeho denními starostmi. Není známo, o čem si povídal o samotě s císařem Rudolfem, je však historickým faktem, že klidný život Židů v rudolfínské době je přičítán moudrému rabínovi. Nejčastěji je však jeho jméno uváděno do souvislosti s hliněným umělým člověkem, kterého všemocný rabín dokázal oživovat zázračnou formulí, a ten mu pak musel sloužit; golem znamená hebrejsky sluha. Pověst o Golemovi vznikla ve skutečnosti až později v Haliči a teprve legendy a fantazie vytvořily obsáhlou literaturu, která se velmi hodí do rudolfínské romantické Prahy. Pomník rabína Löwa se nachází v čestné společnosti jeho oblíbených žáků.

(Citace z autorského textu Mgr. Antonína Ederera: „U starého hřbitova“, staženo z internetu z webových stránek Uličníku Prahy 1 -

[http://www.praha1.cz/oup/ulicnik.nsf/\(Ulice\)/097A9A96D9A89234C1256C5E00469632?OpenDocument](http://www.praha1.cz/oup/ulicnik.nsf/(Ulice)/097A9A96D9A89234C1256C5E00469632?OpenDocument))

Pověst o tom, jak se rabín Löw setkal s Rudolfem II

Kdysi jel z Hradčan na Staré Město v komorním voze v průvodu jízdných dvořanů. Bylo to zrovna, když vydal rozkaz, aby se všichni židé vystěhovali z Prahy. Rabbi Löw šel tenkrát ke dvoru prosit za souvěrce; ale nepořídil, neboť ho ke králi ani nepustili. Nyní na něj čekal, a to zrovna prostřed Kamenného mostu, neboť měl bezpečnou zprávu, že tudy pojedou. Když lidé na mostě zahlédli královský nádherný povoz se čtyřmi koňmi v krásném, leskle kovaném řemení a skvělý průvod na koních, volali na rabína, aby se klidil z cesty. Než Löw stál, jako by neslyšel, zrovna v cestě královského kočáru.

Tu se již lidé na učeného muže osopovali a již po něm házeli. Kamení a bláto po něm metali a kvítí na něj padalo, na jeho plášť, hlavu a k nohám jeho. Vtom dojížděl královský povoz. Rabín se však ani na krok nehnul z jeho dráhy. A koně ho nezajeli, nýbrž sami se před ním zastavili, ač jich kočí nezarazil.

Tu teprve se hnul rabbi a kráčel s obnaženou hlavou, růžemi a jiným kvítím k vozu, kdež pokleknuv prosil krále o milost pro své souvěrce. Král jeho zjevem a tím, co se tu stalo, překvapen, poručil mu, aby přišel na hrad. To byla veliká milost.

Druhé pak dosáhl v královském sídle, kdež s prosbou dobře pochodil.

Židé nemusili do vyhnanství a jejich rabbi Löw byl od té doby nejednou pozván na hrad ke králi, jemuž mnohou chvíli ukrátil svým kouzelnickým uměním.

(JIRÁSEK, Alois, *Staré pověsti české*. 3. vydání. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1959, s.159-173. Upraveno a zkráceno. Lze vyhledat také na:

http://cs.wikisource.org/wiki/Star%C3%A9_pov%C4%B9sti_%C4%8Desk%C3%A9/Ze_%C5%BDidovsk%C3%A9ho_M%C4%B9sta)